

Poznáte to...(?)

Poznáte to... Rozhodnete sa časť víkendu stráviť v práci, aby ste si pripravili veci na nadchádzajúci týždeň. Na dverách alma mater vás víta nápadný neuhladený oznam, že kapustu si máte zakúpiť na vrátnici po 8 Sk. Keďže ste si zabudli priepustku (?!), vrátnička-obchodníčka vás vzápätí donúti k ilegálnemu prieniku na pracovisko. Tá istá osoba, ktorá dodáva vstupnej hale na akademickú pôdu reprezentatívny dizajn, cez týždeň vykáže externého profesora do vchodového prievanu, pretože si potrebuje overiť, či je jeho vstup na fakultnú pôdu skutočne nevyhnutný. Profesor sa bez výraznejšieho odporu postaví medzi dvere a chvíľu sa otužuje v chladnom jesennom vetre. Prichádzajúci zamestnanci sú vítaní prísny pohľadom, prípadne kyslým úsmevom a miernym zápachom po konzervovanej zelenine. Spolu s ním cítia, kto je skutočným pánom vstupného pavilónu.

Poznáte to... Člen vedenia, váš kolega, pri riešení ľahko riešiteľného problému s vami jedná ako s učňom, ktorý bol prichytený s cigaretou na záchode. Po vašich argumentoch začne hádzať zošit na stôl a vrieskať ako neurotická bezdetná pionierska vedúca. V miestnosti sedia ešte štyria vysokoškolsky vzdelaní ľudia, ktorí klopia hlavy a tvária sa, že práve hľadajú východisko z konfliktu na Blízkom Východe. Situácia je pod kontrolou človeka, ochotného naplno využívať svoj hlasový fond a pestovať si mozole na pästiach búchaním do stola. Ostatní spoluúčinkujúci si vo forme štatistov blahoželajú, že nesedia na vašom mieste.

Poznáte to... Dostanete sa na konferenciu do zahraničia, kde máte možnosť prezentovať svoje pracovisko, nadviazať kontakty, zistiť možnosti zisku akademicky i finančne atraktívnej spolupráce. Peniaze na cestu si požičiate od rodičov svojej spolupracovníčky, zoberiete si dovolenku a cestujete s perspektívou rýchleho vrátenia pôžičky. Dostanete totiž financie z nešťátnej nadácie, ktoré sú v krátkom čase poukázané na účet školy. Aby ste si uvedomili, že reprezentovať pracovisko v zahraničí za mimoškolské peniaze nie je také jednoduché, vytvorí vedenie školy z vašej cesty problém celoslovenského významu a povolenie na výber peňazí dostanete až na druhý pokus. Povolenie je však len vstupenkou na ekonomické oddelenie, kde vám administratívna pracovníčka vysvetlí, že je len na jej dobrej vôli, za ako dlho a či vôbec peniaze uvidíte. Vyprevadí vás s poznámkou, aby ste ju najbližší týždeň neotravovali, pretože má dôležitejšiu prácu. Pri inej príležitosti sa dozviete, že vaša atraktivita by vzrástla v prípade ponuky podielu na zisku, prípadne inej formy finančnej kompenzácie vynaloženej námahy ekonomickej pracovníčky.

Poznáte to... Vojdete do miestnosti, kde sedí skupina ľudí a predtým hlučná spoločnosť náhle stíchne. Rozhovor prejde na improvizované hľadanie náhradnej témy a ožije až keď sa opäť vzdialite. Nerozumiete. S nikým z danej spoločnosti ste neboli v konflikte, nikoho ste neurazili, nekúpili ste si nové auto a každé ráno sa umývate. Postupne zisťujete, že jedinou možnou príčinou je to, že nie ste členom klubu prísediacich. S hrôzou zisťujete, ako sa menej otrlí ľudia, ktorí sa nechcú dať zatiahnuť do sietí intríg, postupne stávajú terčom cieleného teroru prefíkaných individuí za nemej asistencie zvyšnej časti publika.

Poznáte to... Väčšina vysokoškolskej populácie sa sťažuje na nie príliš stimulujúcu pracovnú atmosféru. Keď sa však (sporadicky) koná celouniverzitná prednáška uznávaného predstaviteľa profesorskej komunity, tisíce členov akademickej obce v aule zastupuje pár desiatok poslucháčov. Pritom pracovne väčšiny ostatných od skorého popoludnia zívajú prázdnotou.

Poznáte to... Na pracovných zhromaždeniach sa ohnivo principiálnosťou oháňajú bývalí funkcionári Komunistickej strany a Socialistického zväzu mládeže. Poslucháči v auditóriu si

pamätajú na nedávne doby, keď hlavným princípom tých istých ľudí bola lojalita strane, vláde a marxizmu-leninizmu. Poslucháči v auditóriu mlčia, niektorí súhlasne prikyvujú.

Poznáte to... Slovenskí politici slušného európskeho štandardu sa pohybujú na periférii záujmu slovenskej voličskej populácie. Napriek vysokej úrovni ich vzdelania takmer každého tretieho slovenského voliča privádza do extázy človek, ktorého najpravdepodobnejší čitateľský vrchol predstavuje Ferdo cvičí mravenisko. Avšak... Hoci by Machiavelliho pravdepodobne tipoval na talianskeho futbalistu, je intuitívne schopný riadiť sa základnými machiavelliovskými poučkami. Dáva do rúk moc obchodníckam s kyslou kapustou. Využíva svoj hlasový fond a mozole na pästiach. Vychováva si nohsledov správajúcich sa podľa jeho vzoru. Využíva korupciu na vzájomné zaväzovanie si kolaborantov. Podporuje intrigánov na znechutenie neprijateľných osôb. Povoláva zo zálohy ľudí schopných meniť svoje princípy podľa situácie. Ale predovšetkým, využíva nemé publikum, ktoré sa tvári, že nie je potrebné zaujať postoj. Štatistov, ktorých platonická nespokojnosť končí na úrovni tárania pri káve.

Poznáte to... Poznáte to? Tak s tým niečo robme!

SME, 2.11.1996

Ľubomír Tomáška
(vysokoškolský učiteľ)